

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 11.

V četrtik 16. sušca 1854.

Tečaj VII.

Herman Vikari.

(Poleg Oskarja Redvica.)

Vse trudno davnaj spava, čez polnoči je že.
Viharji in oblaki nad zemljo se podé,
Ne lune in ne zvezde na černem nebnu ni, —
Le v cerkvah zapušenih še večna luč berli.

Čuj, zdaj v kapelo tiko tam vrata se odpró,
En starcek precastiljiv, pripognjen stopi v njo.
Zlat križec mu na persih skoz temno noč bliši, —
Kaj nadpastir nek iše zdaj tam — o polnoči?

O glej, kako oči mu zalivajo solzé,
In vender tak nedolžno njegovo je serec,
Tak krotka in detinska njegova duša je!
Oj tega starcka žalit' kdo nek prederzne se?

Ponižno tje pritava, poklekne pred altar,
V edino to zavetje prignal ga je vihar;
Pred svetim Zakramentam se britko posolzi,
Pripoga sivo glavo in moli in molči.

Zdaj kviško spet pogleda, zjasni se mu okó,
U persih serec éuti oživljeno, mladó,
Veselje in pogumno precudno ga navád, —
Kot marternik nadušen začne slavit' Bogá.

„O glej, Gospod, postaran, potert sim hlapec Tvoj,
Kako bi te zahvalil? — preslab je jekiz moj;
Saj Te nebrojna trópa vernih otrók slavi,
Ker nam v viharnem boju si moč in bramba — Ti“.

„U Tvojem mocnem duhu tik groba omladim,
Da se v desnici trudni za vero skit derzim;
Ti skoz temote černe obzor mi razjasniš,
In rane mojga serca krvave Ti celis“.

„In za duhovne jake — o hvaljen hvaljen bod,
Ki z mano Tvojo slavo zvišujejo, Gospod!
Terpljenja gremko kupo jaz sam bi rad izpil,
Ali Ti v modrosti čudni vsem mojim s' jo nališ“.

„O blagor zvestim mojim, ki v ječe jih love,
Z razbojniki, tatovi, jih mnogokrat verste!
In vender so veseli, molitev jih krepi, —
Njih hvala čez pokrajne kot glasen zvon doni!“

„Le eni prelomili prisego sveto so, —
O za-nje milo prosim z očetovsko skrbjo:
O daj spregledat' slepim, spoznati krivo pot,
Ne sodi jih preojstro, usmiljeni Gospod!“

„Gospod, Ti veš, da studim razdražbo in prepir,
Da v mojih sivih letih nar dražja stvar je — mir.
Svoj smertni boj posledni sim želel se prestati, —
In zdaj za vero, duše, še moram se vojskveti“.

„Se moram vojskovati, da vražji duh zmotnjav
Ne bo neveste Tvoje v železje sramno djal, —
Ali meni glas pojema, mi molčati preté,
Zato duhovni sereni naj za - me govoré“.

„O Ti jih s pravim duham v boju obdaruj,
Tolazi preiskrene, omahljive vterdúj,
Z ljubeznijo, modrostijo, pokrópi jim serec,
Da v Kristusovem duhu resnicu govoré“.

„Resnica, žar nebeski, vse duše naj zvedri, —
Usliši me, Zveličar: Maria, prosi ti!
Vsi angeli, svetniki, prosite vi za nas!
Kardelo kristiansko, oh molí, mol' za nas!“

„Presvitli nadpastirji, sobratje krog in krog,
Duhovniki častiti, molitvo plati Bog!
Nar borneja babela, tud tebi hvala bod'.
Vse „Očenaše“ tihe poverni ti Gospod!“

„Premili Bog! o reši sovražnih nas upor,
Pravice naj svobode zasije zlai zor!
Seer duša moja trudna k pokoju si želi, —
Pa le po Tvoji volji naj. Oče, se zgodi!“

„Saj tud za grenki kelih Ti hvalo dajemo,
Pastirji in ovčice ga pijemo voljno.
Ti v blagor bos obernil žaljenje in zasmeh,
In jaz ko Jezus molim: ne štej jim tega v greh!“

Utruden zdaj omolknec, solziti spet začne,
Junak nadušen zopet ponižno dete je.
V molitvi pred Gospodom tam zdiha in kleci,
Da junetra se zarja 'z zagorja pricedi.

Terpljenje pa njegovo, molitva in solzé,
Kot biserji in rože v nebesih gor blišé.
Glej angel jih donaša, presteva jih zvestó,
In Mati Božja spleta z njih krono presvitlo! A. Oliban.

Družtvu v pomoč ostarelim in bolnim duhovnikam v Gorici.

Okoli polovice pretekliga osemnajstiga stoletja se je bilo v Gorici družtvu osnovalo, ki se je imenovalo „il pio sorvegno“, ker njegov namen je bil pomagati takim duhovnim osebam, ki pomoči potrebujejo ali zavoljo silne starosti ali pa zavoljo bolezni, in nimajo drugih pomočkov, de bi sposobno po svojim stanu živeti in shajati zamogle. De je to družtvu svoje posebne postave imelo, ni dvomiti, akoravno sadaj več ne vemo, kake so bile te postave. Zakaj tisti čas proti koncu ravno omenjenega stoletja, ki je bil ne samo našim delzelam, ampak tudi za celo Evropo čas prekučij in razdjanja, je tudi to lepo blagotvorno družtvu v Gorici zadusil, tako de so še njegove postave in pravila popolnama se zgubile.

Ko je pa strašni vihar potihnil, ki je po celi Evropi skoraj celih dvajset let vse obstoječe razmetaval in vse njene prebivavce s strahom in trepetam navdajal, so se tudi vselej blagomisleči Goricanji malo oddahnili ter zopet mirno bivajoči pod milim žezlam avstrijskih vladarjev misliti začenjali, de bi svoje človekoljubne naprave v blagor potrebnih in terpečih vših stanov vnovič v življenje vpeljali, kakor so jih pred tistim viharnim časom imeli. Zatoraj so koj zopet pomislili tudi na obnov-

Ijenje nekdajnega družtva, ki je imelo skerbeti za ostarele in bolne duhovne. Sedmi dan mesca mal. serpana v l. 1814 so se tedaj pervi novi družniki v ta namen zopet sošli, in ker nekdajnih postav tega družtva nikjer niso mogli dobiti, so nove postave tistim časam primerne sostavili, ktere z majhnimi premembami svojo veljavnost imajo vse do današnjega dné.

Namen tega družtva je po teh novih postavah ravno tisti, kakor nekdaj, pomagati starim in bolnim duhovnikam.

Družniki se snidvajo vsako leto saj enkrat, de se pogovarjajo od družtvenih potreb. Družniki pa zamorejo biti duhovni in neduhovni. Neduhovni družniki se imenujejo *li benefattori* (dobrotники), duhovni družniki pa ali so le *dobrotники*, in tedaj ne dobivajo nobene pomoči od družtva, ako zbole, ali pa so *rdelešniki* (partecipanti), to je, taki, ki morejo terjati, kadar zbole, de jim družtvo pomaga. — Vsaki družnik, budi si duhovskiga stanu ali ne, plača na leto 1 gld. 40 kraje. v družtveno denarnico, in kadar se da vpisati v družtvo, plača primerno *rpisnino*. Denar prejemlja poseben iz med družnikov izvoljen *terjavec*, ki ga pa mora družtvenemu denarničarju izročevati. Razun teh dveh ima družtvo svoj posebni opravljaljajoči odbor, ki obstaja iz treh oseb. Družtveni služabniki za nižji opravila so cerkovniki (mežnarji) velike cerkve, ki so za to plačani. — Do poslednjih časov je imelo družtvo tudi svojega lastnika, ranocelnika in lekarnika (apotekarja). Kadar je toraj kteri iz duhovnih tega družtva v mestu obolel, ga je šel obiskat naj pred za to postavljeni družnik in ako je ta potrebljno spoznal, je bolnik ves čas svoje bolezni zastonj, na družtvene stroške, dobival zdravnika ali ranocelnika, ki ga je redno obiskaval, in ravno tako potrebnih lekov iz lekarnice, in ako je bil verh tega se potreben, mu je družtvo vsaki dan še 23 kraje. (pozneje 30 kraje.) dajalo. Od leta 1848 sem pa družtvo nima več svojega lastnika zdravnika, ne svoje lastne lekarnice, temuč daja bolnim družnikam za ves čas bolezni po 40 kraje. na dan; bolnik pa si zamore s tem kjer koli lekov kupovati, in po tistiga zdravnika poslati, ki mu je bolj po volji. — Vsi duhovni družniki so dolžni vsaki dan pri sveti maši posebno moliti za vse svoje sodružnike žive in mrtve. Kadar umerje družnik, ki je bil le dobrotnik, se bere za njegovo dušo dvanajst svetih maš na družtvene stroške; je bil pa rajnki duhovskiga stanu, in pa deležnik, plačuje družtvo zanj samo šest svetih maš. Sicer pa, kadar umerje kteri koli družnik, duhovskiga ali neduhovskiga stanu, možkiga ali ženskiga spola, se to poroči hitro vsem družnikam, in oni se snidvajo k pogrebu, tu jim podaja družtveni služabnik prizgane vošene sveče, s katerimi merliča do cerkve spremljajo. In za to, de vsi družniki lahko zvedo, kateri so njih sodružniki, so spisane imena vseh na černih tablah, ki visi v zakristii velike cerkve in pri fari sv. Ignacia.

Tako je to lepo družtvo osnovano in vredjeno, in lepo cvetiše v teh sadajnih dneh, in dela mnogo dobriga; samo to bi bilo še želeti, de bi okrožje svojega blagiga delovanja bolj razširilo, posebno ker ima že lepo premoženje vkupej in toraj tudi znatne gotove vsakoretne dohodke. Kakor smo namreč tu zgoraj že omenili, zamorejo se vdeleževati dobrot tega družtva samo duhovni, ki v Goriškim mestu stanujejo; zunaj mesta stanjujoči zamorejo biti udje družtva, pa ne *deležniki* pomoči družtvene

o času bolezni. *) Znano je namreč, de je navadna letna pokojnina — 200 gold. ostarelim in izsluženim duhovnim v današnjih težavnih časih pač majhna pomoč, in de bi dokaj koristno bilo, ako bi vsi taki, ali vsaj bolj potrebni med njimi, tudi še od drugod kako pomoč dobivali. Naj bi toraj osebe, ki imajo pri tem blagotvornim družtvu kaj govoriti, tudi na vse stare in potrebne duhovne cele škofije resno pomislile, in to družtvo čez celo škofijo razširile! Gotovo bi vsaki duhoven mali zneselek, ki se vsako leto v družtveno denarnico plačuje, rad si pritergal, in ga v ta namen daroval v zaupanji, de bo zamogel enkrat tudi on v svojih starih dneh kaj pomoči od tega družtva dobivati. Jaz si ne upam, te svoje misli drugim vrinovati, ali to morem reči, de ta misel ni samo moja, ampak de je več drugih duhovnikov, ki ravao tako mislio, kakor jaz, in ki so to svojo željo že večkrat v prijaznem govorjenji z drugimi razodeli. Se ve de bi to za sabo privleklo tudi neko prenaredbo v sadajnih postavah družtva, in de je pri tem še mnogo stvari prevdariti; ali vse to ni nič proti dobroti, ki bi se s tem duhovnikam Goriške škofije sploh kazala. Zatorej zaupamo tudi, de se bo enkrat ta naša goreča želja spolnila. Bog daj! S.

V prid srednjo-afrikanskiga misiona.

Iz Nitre na Slovaškim smo te dni prejeli 300 gold. denara s pismom, ktero nam vnovič priča, kako uneti so tudi velikoserčni Slovaki za Božjo reč, za nas Slovence in posebej za srednjo - afriški slovenski mision. Pismo je naslednje:

Mnogo poštovani gospod v rednik!

Slovanski mision v srednji Afriki, kteri pod premodrim vladanjem visokočastitiga gosp. apostolskiga namestnika Dr. Ig. Knobleherja nevednim, še dan današnji v malikovavske temote pogreznjenim Zamurcam Božjo besedo oznanuje: dan na dan veči gorečnost za sveto reč unema v sercih pobratinských Tatránov, **) in misionske prizadevanja z ognjem svete vere raziskrenih Slovencov tudi sočutne verne Slovake k pripomoči vabijo. —

Visokočastiti gosp. Juri Tvrdy, opat B. M. D. de Jast, Nitranske stolne cerkve kantor in korar, zlatovék mašnik, kteri djanje svojih sorokakov sploh, zlasti pa blagodarno misionsko djanje Slovenských posvečencov v srednji Afriki z budljivo paznostjo spremljuje: si je namenil k temu narodovno - verskemu početju, ki celo Slovanstvo oslavuje, s svojo pomožno rokó nekoliko prispeti, ter je zdolej podpisanimu 300 gold. sr. zrocil in pridal pismo, ktero njegov namen naznaruje, de naj oboje Vam, visokočastiti gospod, k daljšimu odpravljenju v Hartum pošljem.

Obseg pisma je naslednji:

„Tukaj priloženih 300 gold. dobriga denara pošlje zdolej podpisani, in sicer od svoje strani 200 gld. sr., od strani svoje sestre Elizabete Derčík 100 gold. sr., in želita, de bi se za 200 gld. kupili trije zamurski pa pripravni fantiči, in dve deklici. Eden zamurčkov naj se imenuje pri sv.

*) Reči pa moramo, de jo to družtvo pesednje leta tudi zunaj mesta hvalevredno delovalo, in bolnim zares potrebnim duhovnim tudi na kmetih nektere krate po moči pomagati si prizadevalo.

**) Tako imenovani, ker ob Tatránskih gorah prebivajo. Vred.

kerstu Juri, drugi Štefan, tretji Joan; — deklic ena Elizabeta, ena pa Maria; vsih primek pa naj bo Tvrđa Žilinsky; (Žilina je gosp. kraljevo rodišče, mesto v Trencínski stolnici v Ogrih) ostalih 100 gld. naj se zrocí afriškim misionarjem v Hartumu za potrebe njih poklica.

Pisano v Nitri 1. svečana 1854.

Juri Tvrđ y s. r.
Nitranski korar^a.

To gorečo željo imenovaniga visokočastitiga dobronika s pridjanimi 300 gold. sr. v nadrečeni sveti namen hvalno darovanimi tedaj Vam, visokočastiti gospod, tukaj pošljem, kolikor moč — urno spolnjenje rečene želje spodobno priporočujem, *) ter bivam v Nitri 5. svečana 1854.

ponižni sluga
Dr. Matěj Šteffany s. r.
v škoški Nitranski vikši šoli
modrošlovja in zgodovine učenik
v Ogrih.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane 12. sušca. Po pisanju iz Rima bodo prečastiti gospod škoški Friderik Baraga okoli 15. t. m. zopet v Ljubljano prišli, kakšnih 10 dni tukaj ostali in se potem zopet v Ameriko vernili.

* V tiskarnici g. R. Milica so se te dni prav lično natisnile bukvice: Venček za vezilne darila ali vošilne pesmice o godovih, novim letu in drugih priložnostih z nekterimi spominskimi listiki in grobnimi napisi. Te posebne hvale vredne pesmice sta zložila verla bogoslovec v tukajšni duhovnici gospoda Frelih in Gogala. Priporočimo jih vsem, kateri hočejo ob posebnih prilikah komu z lepo vezano besedo serčne čutila naznaniti.

Od Ljubljance. Zdaj, ko je govorjenje od zidanja večji cerkev v enim koncu Ljubljane, namreč v Ternovim, bo marsikoga mikalo, kaj več od starosti vseh cerkev Ljubljanskiga mesta brati. Podamo tukaj nabirek iz mnogih virov. 1. Cerkev sv. Miklavža od l. 1462 sem stolna cerkev, je nekje svoj začetek imela že v l. 745, kjer so si ribci kapelico na ondašnjem mestu postavili; razne prigodbe je prestala, v l. 1248 je imela že lastniga duhovniga oskrbnika, v l. 1361 in 1386 je pogorela, v l. 1469 so jo Turki razdiali, spet je bila sozidana in večkrat popravljena; po prizadevanji prosta Janeza žl. Thalberga pod škoškom Ferdinandom v l. 1701—1706 je bila iz noviga sozidana, in v l. 1841 ji je bila kupla pridelana. S sedanjem velikostjo in lepoto je vsa vredna, de nosi ime stolne cerkev; in marsikteri škoški sedež se nima s takošno krasno poglavito cerkvi hvaliti. 2. Cerkev sv. Petra je po starosti gotovo nar perva v Ljubljani, tudi je bila kdaj edina farna za celo mesto, vendar se od nje iz starjih časov nič ne ve; v l. 1385 je bila v novič sozidana, v l. 1472 od Turkov požgana, in v l. 1700 spet v sedanji podobi in velikosti izdelana. 3. Cerkev Marije Device pred mostom stoji na mestu cerkev s. Martina, ktero je Celjski grof Ulrik v l. 1366 za avgustinijane vstavil, so jo pa v l. 1494 zavoljo turških napadov poderli; pozneje, ko je škoški Tomaz Chrön avgustinijane zopet poklical, jim je bila nova cerkev na tistem mestu postavljena v l. 1623, ktera je pa že v l. 1631 pogorela; sedanjo cerkev je Konrad baron Russenstein z lastnimi stroški sozidal med l. 1640 do 1646, in baron Karl Russenstein ji je v l.

1706 dva zvonika izdelal; v l. 1784 je bila miniham iz reda sv. Franciška izročena; od l. 1785 sem je ta cerkev farna. 4. Cerkev sv. Jakoba je stala že pred l. 1494, ko je bila prestavljenim avgustinijanam prepuna; v l. 1513 je bila prezidana, potem v l. 1597 jezuitam izročena, in v l. 1613 s stroški nadvojvoda Ferdinanda v sedanji velikosti v novič sozidana, kapela sv. Franciška ka. je bila v l. 1670 pridiana; je tudi od l. 1785 sem farna cerkev, ravno kakor 5. cerkev sv. Janeza K. v Ternovim; je bila sozidana v l. 1730, in ker je za število ji pridruženih duš celo premajhna, je prav silno potrebno, da se poveča; gorečnost Ternovcov in Krakovecov si pač sme takošno delo upati, in pomoč drugih Ljubljancanov jih tudi ne bo zapustila. 6. Cerkev Matere Božje v Križanikah je bila v l. 1295 postavljena, sedanja cerkev pa je bila v l. 1714 sozidana. 7. Cerkev sv. Floriana je stala pred l. 1660, ker takrat je pogorela; v l. 1672 pa je bila v novič sozidana. 8. Cerkev Matere Božje pri nunah iz reda sv. Ursule je bila v l. 1715 izdelana na stroške Jakoba žl. Schellenburga, in je posebno lepe podobe. 9. Cerkev sv. Križa v bolnišnici ali v špitalu je poprejna mrtvaška kapela, in velja od l. 1811 za ocitno Božjo hišo. 10. Cerkev s. Jurja na gradu je bila postavljena v l. 1597. 11. Cerkev sv. Kristofa je bila sozidana v l. 1497, od l. 1779 je ondi pokopalise. 12. Razun teh cerkev je še nekaj kapel: žalostne Matere Božje v škoškovem dvoru, s. Križa v duhovnici, s. Križa v Alojzjeviši, s. Vincenca P. v jetnišnici; kapelico Božjega groba pri s. Štefanu je postavil prost Andrej Stemberg v l. 1653.

(Konec sledi.)

Iz Tersta. Bl.—. Ne bom oznanoval, kar je gotovo vsem dobro znano, namreč de je po mestih pobožna navada v štiridesetanskem postu sv. Rešnje Telo izpostavljati; ampak povedati hočem predragim bravecim „Zgodnje Danice“, kaj se je posebniga pri nas te dni prav slovesno godilo. — Kakor je v Terstu navada, de vsako leto kakiga laškiga misionarja dobimo, ki vsaki dan razun sabote pri Jezuitih (Sta. Maria Maggiore) ob nedeljah pa v stolni cerkvi sv. Justa Božjo besedo oznanuje, imamo tudi letos sicer že stariga, vendar prav verliga pridigarja. Od tega bomo o svojim času kaj več govorili. V našim slovenskim jeziku pridigavajo pri starim in novim sv. Antonu domači dahovniki. Nemcam je pa letas ta sreča došla, de so dobili dva prav iskrena gospoda, častita jezuita, ki jih v duhu pokore te svete dni ogovarjata. Eden nju pridiguje ob sredah in ob petkih ob pol petih popoldne in ob nedeljah ob pol desetih zjutraj pri novim svetim Antonu. Eden nam je pa štiri dni, namreč od pondeljka do četrtka v duhovnih vajah pri sv. Justu prav gorko do serca govoril. Ko je bilo namreč od nedelje (5. sušca) do četrtka (9. sušca) sv. Rešnje Telo v stolni cerkvi izpostavljeno, so naš prečastiti škoški Jernej za mestno duhovsino duhovne vaje zaukazali. Rečene dni po sveli maši zjutraj ob desetih in pri blagoslovu popoldne ob petih so se mestni duhovniki v žagradu stolne cerkve zbrali, kjer je jezuit O. Steger duhovne vaje vodil.

I. V prvem ogovoru je bilo njegovo premišljevanje cilj in konec duhovskega stana. Na vprašanje: Kdo sim? je odgovoril: 1. sim kristjan; 2. sim katališki kristjan; 3. sim duhovnik, sim mašnik. II. V drugim ogovoru je razložil grehe: silentium, scandalum, sacrilegium. III. V tretji vaji je prav ginaljivo o smerti govoril: 1. kdaj bomo umerli? 2. kaj nas bo na smerti postelji strašilo? 3. kaj nas bo na zadnjo uro tolažilo? IV. Četrtič je premišljeval, kako potrebno je svoje grešno življenje hitro, brez zamude poboljšati. V. V petim premišljevanju je govoril od molitve: kako potreb-

*) Lépi dar velikoserčnih dobrotnikov smo s posebnim veseljem sprejeli in željo bomo, berže ko bo moč, spolnili. Vred.

no je, de duhovnik prav goreče molj. *Brevir.* VI. V šesti vaji je razkladal versto: *Dilexi decorem domus tuae, in je razločil: 1. duhovno cerkev, 2. materialsko cerkev, 3. človeško telo tempelj svetiga Duha.* VII. V sedmim ogovoru (četertik popoldne) je besedil od obilnega plačila, ktero zvestiga duhovnika v nebesih čaka. Plačilo bo pa trojno: 1. kronska devištva, 2. kronska mučenikov, 3. kronska učenikov. —

Ko smo v četertik večer duhovne vaje končali, so prečastiti gospod škof napre O. Stegerja ogovorili in se mu za lepe nauke serčno zahvalili, potem pa vsim zbranim duhovnikam svoje veselje razodeli, de so se gospodje tako pridno pri vajah znajdli, so še enkrat O. Stegerjeve premisljevanja povzeli in vsim, prav goreče poserčiti jih, priporočili. Gotovo je O. Steger mnogo dobriga semena vsejal, kar bo stoterin sad doneslo. Bog mu poplačaj! Povsod naj ga Božja roka spremila!

Od Reškega primorja. K. Veselje in žlostne novice. Navada ob svojem godu se veseliti in prave prijatele na zmirni obed povabiti, tudi pri nas biva. To sicer ni nič napeniga, če se le namen poštenga veselja ne zgreši. Pa še bolj mi je dopadlo, kar sim, ni dolgo, od nekoga gospoda slišal. Ta gospod, imena povedati si ne upam, so vsako leto svojim prijatlam južnico napravili ino se ž njimi veselili. Letas pa, ko toliko revšino vidijo, se niso mogli na to vižo veseliti, tudi prijatlov niso nobeniga povabili; ti so jim sicer od konca zamerili, kadar so pa zvedili, de so namesto južnice 30 gold. za uboge, izstradane reveže namenili, so jim prav radi odpustili. — Ali ni to prav? Kdo ne bo gospoda tako blagiga in usmiljeniga serca hvalil? Prav je sicer s prijatlji se pošteno veseliti. Pa kaj je boljši, take pitati, k vsiga dosti imajo, ali pa v resnici lačne nahraniti? O de bi Bog še kaj drugih takih srec zbudil, posebno to leto, ko je silo velika lakota, ko ljudje le trohice živeža pri hiši nimajo, ko od budiga mraza trepetajo, od glada černi se kakor senca od hiše do hiše vlačijo, in se pred durmi od slabosti zgradnjava! — Oh de bi to si k sereu vzeli tisti, ktere je Bog obilno oblagodaril, in dosti po nemarnim zapravijo! —

Gerdo, in grajanja vredno je tedaj, v sredi takiga siromaštva bogate pojedine, in druge, clo pregresne veselice letos napravljati, kakor se sem ter tje godi. Tako, postavim, sim slišal, de je nekoga grada oskerbnik bližnjo gospodo na bogati obed povabil, de so celi dan (praznik je bil) rajali, in še v terdo noč nehati niso hotli, kakor de bi ravno tisti dan hotli revšini vkljub vse pognati. Sosedje pa še černiga zelja dosti nimajo, svojo lakot potolažti. — Oh, je marskaki revež, pošten kmet zdihnil, ako bi jaz le tisto imel, kar dans v gradu od mize pada in konec jemlje! — Ali ni to svetopisemska prigoda od bogatina in revniga Lazarja? —

Tudi sim zvedil, de so v neki vasi ne deleč od tod slovesni ples v očitni gostivnici napravili, in sicer, kar se do zdaj še slišalo ni, v saboto zvečer, de so celo noč budiču darovali, in drugi dan brez službe Božje prespal. Ali se ne pravi to z Bogom se norčevati, in njegovo sv. cerkev očitno zasramovati? Koliko pohujšanje je to clo za našo okolico, ko pošteni kmetje od tolike hudobije pripovedovati slišijo, tega vam praviti ni treba. Kaj se vam to zdi? — V sredi hude lakoti, tolika potrata in hudobija! Ali so to ljudomili občutljeji človeške omike 19. stoletja? Kdo občuti belečine in hudo lakot svojiga brata, in ne bo žaleval? — Z Bogom!

Razgled po keršanskim svetu.

Dunajski veliki škof so sklenili, na Dunaju Lazariste vpeljati. Pervi duhovni, ki bi se jim radi pri družili, bodo v Pariz poslani in čez pol leta se zopet na Dunaj vernili. Iz vseh škofij avstrijskega cesarstva se mašniki, ki še niso 40 let stari, v to družbo sprejemljejo, če tudi nič premoženja nimajo in francoskoga jezika ne znajo. Lazaristi se pečajo sosebno z misioni po mestih in kmetih, z duhovnimi vajami za mašnike in neduhovne, in z vodstvom duhovnic, ako se jim zroči.

Dne 18. meseca prosenca je, kakor „Kat. Nov.“ pišejo, v Strečni v Trenčinskej stolici gospa Suzana Račajeva na smrtni postelji katoliško vero sprejela.

Iz Pešte se je naznanilo, de je korar Andrej Liptaj zvoljen škofijski nadzornik katoliških gimnazialnih šol v Pešti in opat Anton Szantosy škofijski nadzornik katoliških gimnazialnih šol v Budimu.

Iz Lvova se je sporočilo, de je veliki vojvoda Karol Ludovik vsaki dan pri sv. maši in pri večernicah in de se po tem lepim zgledu tudi vsa njegova hiša ravná. —

Knezinja Löwensteinska je Moguntinskemu škofu pet in trideset tavžent goldinarjev poslala, de naj se za zanemarjene otroke potrebno čuvališe napravi.

Novo katoliško bolnišnico v Berlinu doveriti, je mestna gospodska dovolila, de se sme 40,000 tolarjev po 4 % na posodo vzeti.

V Berlinu so nedavno katoliško družbo za branje napravili, med katoliškimi učenci ondotniga vseučilišča cerkvenega duhá buditi, in povzdigovati, in po njih s tem duham umetnost in vědo navdihovati. Tudi ima ta družba namen, katoliške učence v bolj tesno zvezo spraviti, de se bodo spoznavali sinove ene cerkve in ene vere sredi terdih protestantov. Častni udje te družbe so ondotni prošt, knez Radzivil in več imenitnih Berlincov.

Iz Rima, 30. pros. Ko so se sv. oče pred včerajnim sprehabjali, se jim je francosk vojsak približal ter jih prosil, de naj mu svoje ime zapišejo. Papež odgovorilo, de ravno zdaj nimajo ne peresa ne černila ne popirja. Francoz na to reče, de ima vse sabo. „Kje je pa miza?“ „Miza sim jaz, sveti oče!“ Pri teh besedah vojsak poklekne, in sveti oče blagovolijo na njegovim herbtu svoje ime zapisati. — Pripoveduje se, de bodo sveti oče Freiburskega velikoga škofa kmalo po veliki noči sem povabili. Tudi pravijo, de ga bodo kardinala zvolili. (Koelner Ztg.)

Mili darovi.

Za uboge Indijane: J. V. 1 gold. — Gospod Kajetan Huber 3 gold. 21 kr. — Oselčani 6 gold. 39 kr. — Prijatel misionstva 1 zlat. —

Premembe duhovščine.

V Šekovski škofiji. Prestavljeni so gosp. kaplani: Ant. Lang na predmestno faro „Graben“ v Gradeu; Jož. Kar na predmestno faro „Muenzgraben“ v Gradeu; Jož. Watzke k sv. Petru pri Gradeu; Mih. Vogrin k Wurmbergu, kjer je novo osnovano kaplanija: Juri Kokol v Wundschuh. — Gosp. Joan Ojevic, dekan in fajmošter v Marnberzi, je od fare odstopil; gosp. Jož. Reš, fajmošter pri sv. Ani nad Schwambergem, se je v pokoj podal. — Umerla sta: čast gosp. Ant. Koller, častni korar in dekan v Strassgangu, 13. februar, v 64. letu svoje starosti, in gosp. Ferd. Masser, kaplan v Štradnu, 11. februar, v 31. letu svojega življenja.